

עפ"ג 38524/08/22 - פלונית נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 38524-08-22 פלונית נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופטים ח' מאק-קלמנוביץ, מ' ליפשיץ-פריבס, מ' כדורי
פלונת
המערערת
ע"י ב"כ עוה"ד גדעון נחום
מטעם הסנגוריה הציבורית

נגד
המשיבה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד אפרת פילזר
מפרקליטות מחוז ירושלים - פלילי

פסק דין

השופטת מ' ליפשיץ - פריבס

1. ערעור על פסק דינו של בית המשפט השלום בירושלים (כב' השופטת ס' אלבו) שניתן ביום 11.7.22 בת"פ 69118/11/18.

2. המערערת הורשעה על פי הודאתה בעבירה של תקיפה של בן זוג, עבירה לפי סעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן-"**החוק**") ובמסירת ידיעה כוזבת על עבירה, עבירה לפי סעיף 243 לחוק.

3. בגזר הדין הושתו על המערערת שני מאסרים מותנים, כל אחד למשך 4 חודשים, לבל תעבור כל עבירת אלימות ועבירה של מסירת ידיעה כוזבת תוך 3 שנים; התחייבות וכן קנס בסך של 1,200 ש"ח. הערעור מופנה כנגד אי ביטול ההרשעה.

ההליכים בבית המשפט קמא:

4. המערערת הודתה במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן ממנו עולה כי תקפה את המתלונן, בן זוגה, במהלך וויכוח שפרץ ביניהם בהיותם בבית. בהמשך לאירוע התקיפה, הגישה המערערת תלונה כוזבת במשטרה על תקיפה ואיומים של בן הזוג כלפיה בהציגה גם סימני חבלות על גופה שטענה כי נגרמו לה מהתקיפה.

5. בהחלטה של בית המשפט קמא (כב' השופט א' כהן) מיום 9.2.21 נקבע על פי ההודאה של המערער, כי היא עברה את העבירות שבכתב האישום המתוקן.

6. בטיעוניה בבית המשפט קמא הודיעה המאשימה, כי אין הסדר לעניין העונש וכי היא עומדת על הרשעה. הסניגור, ביקש כי המערער לא תורשע לעת עתה ושיוגש תסקיר שיתייחס גם לשאלת ההרשעה. המאשימה מצידה, עמדה על הרשעה לאלתר ובקשה כי תישאר על כנה בפסק הדין הסופי והסכימה כי יוזמן תסקיר.

7. לבית המשפט קמא הוגשו 4 תסקירים של שירות המבחן. בפסק דינו, סקר בית המשפט קמא את כלל התסקירים שהוגשו. בכלל זה, בעניין מצבו הרפואי של בן הזוג; היות המערער מפרנסת יחידה; נסיבות קרות המעשים בהם הודתה המערער בהיותה בסערת נפש ובנוגע לעומס רגשי ופיזי בו היתה נתונה. להערכת שירות המבחן במסגרת התסקיר הראשון, המערער משליכה על בן הזוג את האחריות למעשים ומתקשה להכיר בחלקיה האלימים והתוקפניים. מתסקירים משלימים עלה כי חל שינוי מסוים בעמדותיה ביחס לביצוע העבירות ביכולת חלקית של המערער לקבלת אחריות לצד עמדה קורבנית שנותרה אצלה.

8. בתסקיר הראשון הוערכה כבינונית המסוכנות להישנות עבירות של אלימות כלפי בן זוג ולא היה בידי שירות המבחן לקבוע בתסקירים המשלימים, כי המסוכנות היתה לנמוכה בחלוף הזמן. משכך, נוכח רמת המסוכנות, היעדר מסמכים על פגיעה ממשית בתעסוקה אם תהא הרשעה ובהתחשב בפתיחה של תיק מב"ד כנגד המערער בעבירת אלימות כלפי ילדיה הקטינים לא המליץ שירות המבחן על ביטול ההרשעה.

9. בפסק דינו, נידרש בית המשפט קמא למסגרת הנורמטיבית בעניין ביטול הרשעה ובחן את עניינה של המערער גם בהנחה שההרשעה תביא לפיטוריה, אף שלא הובאה בפניו אסמכתא לכך ממעסיקתה, חברה לגביית קנסות. בפסק הדין נקבע כי אין לבטל את ההרשעה נוכח רמת הסיכון להישנות עבירת אלימות ובהתחשב במרמה הטמונה בעבירת של ידיעה כוזבת ובפגיעה באינטרס הציבורי אם תבוטל ההרשעה העולה על הפגיעה במערער אם תורשע בדין.

הטענות בערעור:

10. טענותיו העיקריות של ב"כ המערער הן לאי מתן משקל ראוי לחלוף הזמן מעת ביצוע העבירות ועד לגזירת הדין, בהיות האירוע חד פעמי ובהתחשב בנסיבות של ביצוע העבירות. בכלל זה, הנסיבות האישיות של המערער בהיותה נתונה בסערה רגשית לאחר שהושפלה ע"י בן הזוג בנוכחות ילדיהם. עוד נטען בנוגע למחדלים ומסקנות שגויות של שירות המבחן ולהתעלמות של בית המשפט קמא מהודעת המתלוננת למשטרה על כך שהגישה תלונת שווא. לשיטת המערער, הפגיעה באינטרס הציבורי תהיה מינימלית וקצרת מועד אם תבוטל ההרשעה ואילו הרשעתה תביא לפגיעה הרסנית בה ובני המשפחה ותפגע גם באינטרס הציבורי.

11. בהוסיפו על הודעת הערעור אמר הסניגור המלומד כי שגה שירות המבחן, ולאחריו בית המשפט קמא, בכך

שנתנו דעתם לתיק מב"ד שנסגר וביקש חמלה מבית המשפט. כן התבקש מתן הזדמנות למערערת להמציא לעיונו מסמכים הנוגעים למקום עבודתה הרלוונטיים לשאלת ביטול ההרשעה.

12. באת כוח המשיבה טענה בעניין פגיעה קשה באינטרס הציבורי באי הרשעה בהתייחסה לעבירות אלימות בין בני זוג. בהטעימה כי ביטול ההרשעה יביא לפגיעה באמון במתלוננות בעבירות של אלימות כלפיהם מצד בני זוגם. כמו כן נטען לאי הבאת ראיות בבית המשפט קמא בתמיכה לחשש מפיטורין מחמת ההרשעה. לא זו אף זו. שוק העבודה מקבל אליו עובדים אף אם הללו הורשעו בהתחשב בחלופי הזמן מביצוע העבירות, בהליך שיקומי מוצלח וכל כיוצ"ב ואין מניעה למערערת למצוא מקום עבודה אחר. במרוצת שנה תמימה טופלה המערערת והוגשו ארבעה תסקירים. מהם עולה, כי נותר בעינו הקושי של המערערת לקבל אחריות וכי קיים סיכון להישנות מעשי אלימות. נושאים אלו, צריכים להילקח בחשבון בנוגע להרשעה ואין כל הצדקה להתערבות של ערכאת הערעור בפסק הדין. הוער, כי תיק המב"ד לא היה בכלל שיקוליו של בית המשפט קמא לאי ביטול ההרשעה.

ניהול ההליך:

13. בהחלטה מיום 14.11.22 נעתרנו לבקשה של המערערת להמציא מסמכים ממקום העבודה. לאחריה, הודיע בא כוחה כי המערערת פוטרה מהעבודה מבלי שהמציא אסמכתא.

14. בישיבה מיום 1.12.22 טענה המערערת כי אין בידה להמציא פרוטוקול של השימוע בעניין פיטוריה. לטענתה, על מנת להגן עליה, רשם המעסיק כי פיטוריה באו על רקע סגירה של המוקד בו הוצבה אף שהסיבה האמיתית הינה בשל ההליך הפלילי. לאחר אותה ישיבה, לא הגישה המערערת אסמכתאות גם לא לכך שפיטוריה באו על רקע בקשתה לקבל מהמעסיק אסמכתא למניעה מהעסקה של מי שמורשע בפלילים. הודע, כי המערערת מועמדת להתקבל למקום עבודה אחר ועל חששה שהמעסיק החדש לא ירצה בה בשל הליך דנן ו/או ההרשעה.

דין והכרעה:

15. הלכה פסוקה היא כי מי שהובא לדין ונמצא אשם יורשע בעבירות שיוחסו לו. רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרת העבירה, רשאי בית המשפט לנקוט(ע"פ 3829/12 **מדינת ישראל נ' אלכסנדר סירוטניקוב** (17.7.2012)). **בהלכת כתב** (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** (21.8.1997)) נקבע כי במקרים חריגים ויוצאי דופן אפשרית הימנעות מהרשעה, בהצטבר שני גורמים: האחד - שסוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים ובאינטרס הציבורי. האחר, כי ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם. על בית המשפט להידרש, בין היתר, לפן השיקומי של הנאשם, לעברו הפלילי, החומרה של העבירה ונסיבות ביצועה, מידת הפגיעה של העבירה באחרים ועניין נטילת אחריות על העבירה והשפעת ההרשעה על תחומי הפעילות והעיסוק של הנאשם. לצד כל אלה, יש לבחון את האינטרס הציבורי בהרשעה בזיקה לעבירות ולנסבות ביצוען ולצורך בהרתעת הרבים (עוד ראו: ע"פ 9150/08 **מדינת ישראל נ'**

איתמר ביטון, פסקה 7 (23.7.2009).

16. בעניין התשתית הראייתית הנדרשת לפגיעה קונקרטית בסיכויי השיקום, מצינו ברע"פ 3598/14 לוזון נ' מדינת ישראל (10.6.2014): "בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע, כי על העותר לאי-הרשעה מוטלת החובה להצביע על כך שהרשעתו תביא לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו, ולתמוך את טענותיו בתשתית ראייתית מתאימה... החובה להצביע על נזק קונקרטי, עולה בקנה אחד עם אופיו המצומצם של החריג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לשיקומו של הנאשם".

17. מן הכלל אל הפרט: כאמור, המערערת לא הציגה אסמכתא לכך שהרשעתה הביאה לפיטוריה ממוקום עבודתה, או עתידה למנוע ממנה להתקבל לעבודה העומדת על הפרק. מכל מקום, גם בהנחה שכך הם פני הדברים, אין בכך כדי לסייע בידי המערערת.

18. בית המשפט קמא, הלך כברת דרך בבחינה של אפשרות אי ההרשעה בהניחו, כי אכן ייגרם למערערת נזק קונקרטי בסיכול המשך העסקתה בחברת הגבייה. זאת אף שלא הונחו בפניו ראיות בנדון.

19. עם זאת, בהנחה כי הפיטורין באו מחמת ההליך הנדון אין בכך כדי להביא למסקנה כי עסקינן ב"נזק קונקרטי" שמשמעו, כי לא יהא בידי המערערת למצוא לה עבודה אחרת המתאימה לכישוריה ויכולותיה. אין בבחירתה לעבור לעבודה אחרת, שלפי טענתה בפנינו טעונה גם היא המצאת אישור להיעדר הרשעה בפלילים, משום הנמקה לביטול הרשעה. פתוחה הדרך בפני המערערת למצוא לה תעסוקה אחרת שאינה כרוכה בהמצאת אישור כאמור ובטוחנו כי חריצותה תסייע לה בכך.

20. לא מצאנו כי הנסיבות האישיות של המערערת, יש בהם נימוק המצדיק ביטול הרשעתה בדין. בכך, נתנו דעתנו לתסקירים בעניין רמת המסוכנות שנתרה בינונית בחלוף שנה ממועד תחילת ההתערבות הטיפולית ולעמדה קורבנית, שהובאה גם במסגרת הערעור בעניין ההתנהגות של בן הזוג אף שלא היתה בגדרו של כתב האישום המתוקן.

21. עוד ייאמר, כי המעמסה הכלכלית בה נושאת המערערת - בדאגתה לפרנסת המשפחה היה בה משום נסיבה מקלה לאי הטלת עונש של של"צ וההרשעה בדין, יהא בה משום הרתעה מהישנות עבירות.

22. האינטרס הציבורי שנבחן בפסק הדין של בית המשפט קמא במעשים בהם הודתה המערערת בעבירת האלימות אשר לאחריה באה תלונת שווא כנגד בן הזוג, מביא למסקנה כי אין מקום לביטול של ההרשעה.

23. סוף דבר, נדחה הערעור.

ניתן היום, ח' שבט תשפ"ג, 30 ינואר 2023, בהעדר הצדדים

המזכירות תשלח העתק פסק הדין לצדדים.

חגית מאק-קלמנוביץ, שופטת מרים ליפשיץ פריבס, שופטת מרדכי כדורי, שופט